

Remkes

hoorde de minister spreken over de regionale politie en de lokale driehoek in Amsterdam. Het moet echt landelijk geregeld worden. Alle regio's van de politie zouden één lijn moeten hebben. Ik hoor graag nog de gedachten van minister Remkes daarover.

Minister **Remkes**: Over de mogelijkheid om vrij en onbevangen je mening te kunnen uiten ben ik het volslagen eens met de heer Dittrich. Ik kan de heer Dittrich aangeven dat de sfeer mij ook niet bevalt. Ik vind wat in een aantal situaties is gebeurd buitengewoon ernstig. Daarbij hoort de onderhavige situatie, zoals die is gegroeid. Het is precies de reden waarom collega Donner en ik er nog eens heel goed naar kijken. Zijn er nog structureel witte vlekken in ons systeem? Is de sluitende aanpak waarvoor de heer Dittrich pleit wel mogelijk? Met inachtneming van de regionale bevoegdheden vraagt dit vanzelfsprekend primair om een landelijke aanpak.

De heer **Dittrich** (D66): Werken de regionale politiekorpsen samen met de AIVD, de vroeger BVD, om een structurele aanpak mogelijk te maken?

Minister **Remkes**: Er zijn, ook in dit specifieke geval, contacten geweest tussen de AIVD en de regionale politie.

De heer **Wolfsen** (PvdA): Voorzitter. De heer Dittrich zei al dat mevrouw Hirsi Ali lid is van het wetenschappelijk bureau van de Partij van de Arbeid. U mag daarom aannemen dat wij extra met haar meelevend. Wat is gebeurd is zeer, zeer ernstig, zeker omdat het een aantasting is van iemands grondrechten en vrijheid van meningsuiting.

Tegelijkertijd komen wij met een zekere schroom naar voren om aanvullende vragen te stellen. Wij zitten in een dilemma. Aan de ene kant moet er royale aandacht aan worden besteed. Aan de andere kant zei de heer Beuving, de voorzitter van de raad van hoofdcommissarissen, in het afgelopen weekend dat het juist verstandig is om er zo min mogelijk aandacht aan te besteden, omdat dit weer extra bedreigingen uitlokt. Graag vraag ik de regering wat bij dit soort kwesties de verstandigste lijn van handelen is.

Minister **Remkes**: Voorzitter. Het dilemma tussen aan de ene kant spreken en optreden als dat nodig is en aan de andere kant iedere keer in het achterhoofd houden dat dit met een zekere terughoudendheid dient te gebeuren, om het aantrekken van nieuwe ellende te voorkomen, is er zeker. Van keer op keer moet daar op een heel verstandige wijze mee omgesprongen worden. Mijns inziens heeft de heer Beuving terecht de andere kant van de medaille laten zien.

Ook naar mijn opvatting vraagt de onderhavige situatie om uitspraken. Duidelijk moet worden gemaakt wat in onze samenleving wel kan en wat niet. Ik heb al aangegeven dat ik dat eens ben met de heer Dittrich. Wij mogen niet berusten in een sfeer waarin de vrijheid van meningsuiting ernstig in het gedrang komt.

Vragen van het lid Koenders aan de minister van Buitenlandse Zaken a.i. over de situatie in het Midden-Oosten (belegering Arafat).

De heer **Koenders** (PvdA): Voorzitter. Sinds eind vorige week is het perspectief op een vredesregeling in het Midden-Oosten verder de bodem ingeslagen door een Israëlische vernederingsactie waarbij het hoofdkwartier van president Arafat steen voor steen is afgebroken en de heer Arafat zelf wordt geïsoleerd samen met 150 à 200 medewerkers. Na zes weken van redelijke rust en vooruitgang en na een verschrikkelijke, af te keuren zelfmoordactie heeft Israël gemeend, een premie te moeten geven aan deze extremisten door te reageren met een vernederingsactie die alle belangrijke Palestijnse hervormingen tot nul reduceert.

Kofi Annan en Solana hebben terecht ook op dat punt scherp gereageerd. Van de Nederlandse regering is echter nul komma nul vernomen.

De Israëlische onderminister van defensie wil Arafat in ballingschap drijven, maar Arafat wordt natuurlijk met de dag populairder. Ondertussen houdt Israël zich aan geen enkele VN-resolutie, noch aan de oude noch aan de nieuwe.

Het lijkt erop dat alle aandacht besteed wordt aan Irak en dat dit ten koste gaat van het Midden-Oosten.

Wij vinden dat een foute prioriteitsstelling en zouden dan ook de volgende vragen willen stellen.

- Hoe beoordeelt de Nederlandse regering de actie van de Israëlische regering?
  - Heeft zij haar reactie ook op het hoogste niveau aan de Israëlische regering overgebracht?
  - Welke initiatieven heeft de Nederlandse regering genomen in EU- en VN-verband?
  - Heeft minister De Hoop Scheffer dit punt aan de orde gesteld in zijn recente gesprekken met de heer Powell en mevrouw Condolisa Rice?
  - Is Nederland bereid om met spoed de Associatieraad van de Europese Unie bijeen te roepen omdat Israël zich aan geen enkele VN-resolutie wenst te houden?
  - Hoe beoordeelt de regering het feit dat Israël zegt niets te maken te hebben met de afgelopen nacht aangenomen VN-resolutie, waarin Israël wordt opgeroepen om deze actie onmiddellijk te beëindigen en zich terug te trekken en de Palestijnen worden opgeroepen om de vermoedelijke daders van de zelfmoordactie te berechten, en gewoon doorgaat met haar actie? De internationale gemeenschap telt kennelijk niet meer.
  - Spreekt de Nederlandse regering zich daarover uit of niet?
- Wij zouden op al deze punten concrete antwoorden willen hebben.

Staatssecretaris **Van Ardenne-van der Hoeven**: Voorzitter. Er was inderdaad zes weken lang sprake van betrekkelijke rust en er waren geen zelfmoordaanslagen, maar die rust is nu in één klap voorbij. De Nederlandse regering heeft het afgelopen weekend actief gereageerd in de richting van de Verenigde Staten en de Europese Unie. Daaruit zijn een resolutie en een verklaring voortgekomen die de Kamer zullen worden toegezonden.

In de verklaring van de Europese Unie van afgelopen vrijdag worden de zelfmoordaanslagen krachtig veroordeeld. Die aanslagen hebben, zoals de heer Koenders terecht opmerkt, een ernstige slag toegebracht aan de hervatting van contacten tussen de partijen gericht op een hervatting van het politieke proces. Onze gedachten gaan uit naar de familieleden van de slachtoffers van terreur en naar de

Van Ardenne-van der Hoeven

slachtoffers van het aanhoudende geweld in de Palestijnse gebieden.

De Nederlandse regering is blij dat in de verklaring het lijden en het conflict duidelijk worden benadrukt en dat de aanslagen krachtig worden veroordeeld. De Europese Unie heeft in diezelfde verklaring de Palestijnse Autoriteit opgeroepen om samen te werken met de Verenigde Staten en landen uit de regio teneinde de veiligheidsdiensten zo te hervormen dat effectief kan worden opgetreden tegen het terrorisme. De belangrijke Palestijnse beweging Fatah wordt opgeroepen, zich te houden aan het eerder afgekondigde eenzijdige staakt het voeren. Ook heeft de EU grote zorg uitgesproken over de omsingeling van het hoofdkwartier van Arafat afgelopen weekend. Het beperken van de bewegingsvrijheid van Arafat leidt immers niet tot een aanpak van terrorisme noch zal het de legitieme veiligheidszorg aan Israëliische zijde wegnemen. Het zal ook niet bijdragen aan het Palestijnse hervormingsproces.

Heeft de Nederlandse regering op het hoogste niveau aan de bel getrokken? Jazeker. In zijn contacten met minister Powell van de Verenigde Staten heeft de minister van Buitenlandse Zaken deze kwestie aan de orde gesteld. Hij heeft afgelopen weekend met zijn ambtgenoot Peres gesproken. In het telefonische contact met hem heeft hij aangedrongen op terughoudendheid van de zijde van Israël in dit conflict.

Gisternacht werd de kwestie in de Veiligheidsraad besproken en de resolutie aangenomen die eist dat Israël de omsingeling van Ramallah beëindigt en zich terugtrekt uit de Palestijnse gebieden. Israël zou weer de positie moeten innemen die gold in december 2000. De Palestijnse Autoriteit wordt opgeroepen zich te houden aan de toezegging om de daders van terroristische aanslagen te berechten. De rol van het zogeheten kwartet, de Verenigde Staten, de Unie, Rusland en de Verenigde Naties, wordt in de resolutie nadrukkelijk ondersteund en de landen in de regio worden opgeroepen met het kwartet samen te werken.

Wat is het oordeel van de Nederlandse regering over de activiteiten tot nu toe? De Nederlandse regering is uitermate kritisch geweest. Zij heeft zich actief opgesteld, is onmiddellijk in de

telefoon geklommen en de minister is naar de Verenigde Staten afgereisd. Die reis was al gepland, maar de minister heeft dit bezoek aangegrepen om deze kwestie op het hoogste niveau aan te kaarten.

De heer **Koenders** (PvdA): Voorzitter. Met alle respect, maar ik heb zelden van de Nederlandse regering zo'n slappe reactie gehoord. Er wordt opgeroepen tot terughoudendheid. Het gaat erom dat die omsingeling terstond wordt afgebroken en dat de Israëliische troepen zich terugtrekken. Heeft de staatssecretaris dit standpunt de Israëliische regering overgebracht?

Mijn andere vraag is misschien veel belangrijker. Vanmorgen heeft Israël gezegd: wij trekken ons van de Veiligheidsraadresolutie helemaal niets aan? Wat wil de staatssecretaris daaraan doen? Terecht hebben wij in deze tijd alle aandacht voor VN-resoluties. Ik sta daar volledig achter, ook als zij zelfmoordacties betreffen. Die zijn verschrikkelijk en zij zijn af te keuren. Ik hoor de staatssecretaris echter niets zeggen over de consequenties van het niet uitvoeren van deze Veiligheidsraadresolutie. Kan zij daarover misschien iets zeggen?

Dan is er nog een ander belangrijk punt. Daarbij denk ik aan de middelen die de Europese Unie misschien van belang vindt om daadwerkelijk druk uit te oefenen als Israël bij zijn positie blijft. Enkele maanden geleden spraken wij hier over de herbezetting van gebieden in de Palestijnse regio. Daarover is een heldere VN-resolutie aangenomen, maar men houdt zich daar niet aan. Is de Nederlandse regering van plan het initiatief te nemen voor het bijeenroepen van de EU-Associatie-raad en in die raad met Israël overleg te plegen? Wil zij op die manier nagaan hoe de druk verhoogd kan worden?

Staatssecretaris **Van Ardenne-van der Hoeven**: Voorzitter. Nederland heeft binnen Europees verband gepleit voor het aannemen van een verklaring. De tekst is zoals zij is. Dat geldt ook voor de Veiligheidsraadresolutie. Nederland heeft onmiddellijk aan de bel getrokken bij de Israëliische autoriteiten en aangedrongen op terughoudendheid. Dat is de lijn die de Nederlandse regering heeft ingezet.

Zij vindt dat het proces dat nu in een impasse is gekomen, weer vlot getrokken moet worden via de politieke dialoog. Nota bene vorige week is een duidelijke verklaring afgegeven en is door het kwartet een zogenaamde road map opgesteld. Die houdt in dat via afspraken tot discussie tussen de strijdende partijen moet worden gekomen.

De heer **Koenders** (PvdA): Maar, voorzitter, wat heeft die road map nu opgeleverd?

De **voorzitter**: Volgens de geldende procedure is wat u nu doet niet toegestaan, mijnheer Koenders. De minister ad interim vervolgt haar betoog.

Staatssecretaris **Van Ardenne-van der Hoeven**: Het is zeer zeker de bedoeling van de Nederlandse regering om deze politieke lijn te blijven volgen. Er is geen alternatief. Wij kunnen niet anders dan via de politieke lijn, via het kwartet en in samenspraak met de landen in de regio, proberen het politieke proces weer vlot te trekken. Hieraan levert de Nederlandse regering haar aandeel binnen EU- en VN-verband. Nederland blijft kritisch staan tegenover buitenproportioneel geweld van de zijde van Israël. De zelfmoordaanslagen op Israëliische bodem zijn niet goed te praten. Zij zijn af te keuren en dat gebeurt ook. Waarvoor we nu moeten kiezen, is de lijn naar voren. Wij moeten trachten via de politieke weg een uitweg te vinden uit dit ongelooflijke dilemma.

De heer **Van Bommel** (SP): Voorzitter. De Amerikaanse regering heeft de Israëliische aanval op het kantoor van de democratisch gekozen president Arafat als niet nuttig gekwalificeerd. De SP-fractie kwalificeert die aanval eerder als misdadig en als een overtreding van het internationale recht. Welke bewoordingen heeft de Nederlandse regering gekozen bij haar reactie richting Europese Unie en richting de Verenigde Staten? Moet uit de Amerikaanse houding niet worden afgeleid dat Amerika met betrekking tot het handelen van Israël, waarbij volgens de staatssecretaris disproportioneel veel geweld wordt gebruikt, de sleutel in handen heeft? Moet er dus niet meer druk op de Amerikanen worden uitgeoefend,

Van Ardenne-van der Hoeven

zodat zij eindelijk maatregelen nemen die ertoe leiden dat Israël geen grof geweld meer gebruikt?

Staatssecretaris **Van Ardenne-van der Hoeven**: Er is een aanbeveling aan de Verenigde Staten gedaan inzake de door hen in te nemen positie ten aanzien van wat er afgelopen weekend in de gebieden is gebeurd. Die aanbeveling heb ik duidelijk verwoord. Zowel de VN als de EU hebben de gebeurtenissen veroordeeld. Er is internationaal gezien geen verschil van mening over de zelfmoordaanslagen en de bezetting van Ramallah, het hoofdkwartier van Arafat. Het gaat er nu om dat het kwartet bij elkaar wordt gehouden en dat de politieke dialoog, de zogenaamde road-map, kan worden uitgewerkt. Op die manier kan er serieus een begin worden gemaakt met het vredesproces in het Midden-Oosten. De Amerikanen zitten waarachtig niet te wachten op dergelijke escalaties. Daar zit überhaupt niemand op te wachten.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter. De afgelopen maanden is de Israëlische regering stelselmatig bezig geweest met ontmanteling en vernietiging van de Palestijnse Autoriteit. Een en ander heeft in het weekend een hoogtepunt bereikt. Daarom ben ik verbaasd dat de minister ad interim zegt dat wij ons inzetten voor terughoudendheid van de Israëlische regering. Ik wil haar dan ook concreet vragen of het geen tijd wordt dat de Nederlandse regering, met ter ondersteuning de dreiging van opschorting van de associatieovereenkomst, een duidelijk signaal geeft aan de Israëlische regering dat Veiligheidsraadresoluties uitgevoerd dienen te worden.

Staatssecretaris **Van Ardenne-van der Hoeven**: Het is zeer zeker de lijn van Nederland, de Europese Unie en de VN dat resoluties moeten worden uitgevoerd. Daarover bestaat dus geen misverstand. De Nederlandse regering vindt dit echter nog niet het moment om bijvoorbeeld associatiebijeenkomsten te beleggen en verdragen ter discussie te stellen. Dat is ook niet de route van het kwartet. De lijn die vorige week is ingezet, heeft door de gebeurtenissen van het afgelopen weekend weliswaar een bepaalde doem over

zich heen gekregen, maar dat neemt niet weg dat de terzake afgesproken route moet worden vervolgd. Als je daar weer een nieuw Europees initiatief op loslaat, dan kan dat alleen maar verstrend werken op de uitwerking van de road-map.

De heer **Eurlings** (CDA): Voorzitter. De omsingeling en de gebeurtenissen in Ramallah zijn slecht voor het vredesproces en de kans op structurele vrede. Daarom vindt ook de CDA-fractie het goed dat alles gedaan wordt om die belegering zo snel mogelijk op te heffen. Daar hoort bij het uitoefenen van druk op de Israëlische regering, waar het disproportionele activiteiten betreft. De heer Koenders heeft dit al goed tot uitdrukking gebracht en de staatssecretaris is hier al goed op ingegaan. Er is evenwel nog een andere mogelijkheid, namelijk medewerking van de Palestijnse Autoriteit aan het uitleveren van mensen die zich in het paleis bevinden. Kan de staatssecretaris bevestigen dat het hier inderdaad om terroristen of aan terroristische activiteiten verbonden mensen gaat? Als dat zo is, kan zij dan specifiek aangeven op welke manier extra druk op de Palestijnse Autoriteit wordt uitgeoefend om deze mensen niet af te schermen van de politie, maar gewoon mee te werken aan het oplossen van zelfmoordaanslagen?

Staatssecretaris **Van Ardenne-van der Hoeven**: In de Veiligheidsraad-resolutie wordt opgeroepen om de terroristen te berechten. Mocht dat op enigerlei wijze tot onvoorziene omstandigheden leiden, dan zullen wij de Kamer daarover berichten. In die resolutie is evenwel de lijn uitgezet om de veroordeling van de daders inderdaad te laten plaatsvinden. Daar kan ik nu echter nog geen nadere mededelingen over doen.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Voorzitter. Veel aandacht en belangstelling gaat nu uit naar de Israëlische acties, in casu de belegering van de gebouwen van Arafat. Toen vorige week die twee zelfmoordaanslagen met zoveel nadelige gevolgen, zelfs doden, hadden plaatsgevonden, bleef het tot onze verrassing echter relatief rustig in de reacties. Mijn vraag heeft daar betrekking op. Is er voldoende druk uitgeoefend op Arafat, ook in de afgelopen tijd en ook door Nederland

en de Europese Unie, om daadwerkelijk te komen tot beëindiging van zowel de corruptie als het terrorisme vanuit die gelederen?

Staatssecretaris **Van Ardenne-van der Hoeven**: De Nederlandse regering heeft meerdere malen aan beide partijen duidelijk gemaakt dat excessief geweld in de regio absoluut niet kan, dat zelfmoordaanslagen uit den boze zijn en dat buitenproportionele acties van Israëlische zijde ook niet kunnen. Ook de vorige regering heeft dat bij voortdurend gedaan. Wij kunnen misschien achteraf betreuren dat er de afgelopen week niet direct op de gebeurtenissen is gereageerd. Feit is wel, dat in de veroordeling van de afgelopen dagen zowel de zelfmoordacties als het aantal doden en gewonden dat daarbij te betreuren was, zijn betrokken. Dit geldt zowel voor de Europese verklaring als voor de Nederlandse reactie en de resolutie van de Veiligheidsraad.

De heer **De Graaf** (D66): Er wordt deze weken veel gesproken over de uitvoering en de handhaving van resoluties van de Veiligheidsraad. In het ene geval is de wereld bereid om daarvoor stevige middelen in te zetten. In het andere geval, aldus de minister ad interim, is het een kwestie van het kwartet, dat vooral goed met elkaar moet praten. Vindt de minister ad interim niet dat de wereld, en dus ook Nederland, ook moet staan voor de uitvoering en de handhaving van de resolutie die vannacht is aangenomen? Vindt zij het ook niet acceptabel dat die resolutie direct terzijde wordt gelegd en vindt ook zij dat andere middelen dan alleen het gesprek van het kwartet nodig zijn, waaronder de ook door de heer Koenders genoemde bijeenkomst van de Associatieraad en de eventuele sancties?

Staatssecretaris **Van Ardenne-van der Hoeven**: De Nederlandse regering heeft niet de neiging om alle resoluties op een hoop te vegen. Wij gaan ervan uit dat de resoluties waarover wij het nu hebben, worden uitgevoerd, maar dat daarbij wel de effectiviteit van de internationale inspanningen wordt gemeten. Er kan niet altijd een eenduidige weg worden gevolgd. Nu er internationaal overeenstemming over blijkt te zijn om een route te gaan die waarschijn-

Van Ardenne-van der Hoeven

lijkt tot het vlottrekken van het vredesproces zou kunnen leiden, zijn noch de Nederlandse regering, noch de Europese Unie en evenmin de Verenigde Naties van mening dat nieuwe initiatieven tussendoor genomen moeten worden.

De heer **Van Aartsen** (VVD): De antwoorden van de Nederlandse regering zijn heel helder. Ik vraag aan de heer Koenders wat hij verwacht van het bijeenroepen van de Associatieraad. Nederland heeft in het verleden ook wel daarvoor gepleit, maar met name een aantal grote landen voelt hier niets voor. Wat is hier nu de achtergrond van? Wat dacht de heer Koenders hiermee te bereiken?

De heer **Koenders** (PvdA): Ik ben buitengewoon blij dat de heer Van Aartsen mij deze vraag stelt, want dan heb ik nog even de tijd om op iets te wijzen wat steeds het probleem is in het Nederlandse beleid inzake het Midden-Oosten. Als het om andere issues gaat, zijn wij wel bereid om aan de Veiligheidsraad maatregelen en sancties voor te stellen en druk uit te oefenen op partijen. In het geval van Israël zijn wij kennelijk niet bereid om dit te doen. De Europese Unie heeft een relatie met Israël, de zogenaamde Europese Unie-Israël Associatieraad. Daar worden precies de zaken besproken die nu van belang zijn, te weten mensenrechtenschendingen. Ook het verkeerd beoordelen van vredesprocessen kan daar aan de orde komen. Deze regering is niet bereid om ooit zo'n instrument in te zetten. De vorige regering was daartoe ook niet bereid. Dit is onjuist. Nu doet zich de gelegenheid voor om daarmee een begin te maken.

Vragen van het lid Van Geen aan staatssecretaris Phoa van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over **de brief van de minister van Economische Zaken over crèches in bejaardentehuizen en het verlagen van de kwaliteitseisen van kinderopvang.**

□

Mevrouw **Van Geen** (D66): Mijnheer de voorzitter. Vrijdag lazen wij in de krant dat minister Heinsbroek in een brief aan staatssecretaris Phoa

duidelijk had gemaakt dat hij ouderen in wil schakelen om het tekort in de kinderopvang weg te werken. D66 is het met minister Heinsbroek eens dat de wachtlijsten in de kinderopvang moeten worden aangepakt en dat het kabinetsbeleid daarin tot nog toe tekortschiet. Wij vinden dat iedereen de kans moet hebben om te werken. Als je kinderen hebt, moet er ook genoeg goede kinderopvang zijn, want alleen als je kind goed wordt opgevangen, kun je met een gerust hart aan het werk. Er zijn te weinig plaatsen, dus er moet iets gebeuren. Wij zijn echter niet gerust over de manier waarop minister Heinsbroek dat gaat aanpakken. Wij stellen staatssecretaris Phoa, die tenslotte verantwoordelijk is voor de kinderopvang, vragen.

Er is onrust en bezorgdheid ontstaan. Er is de afgelopen dagen veel over gepraat in de media. Neemt het kabinet de kinderopvang wel serieus? Kunnen ouders er wel op rekenen dat goed voor hun kinderen wordt gezorgd? Is er wel respect voor de professionele werknemers? Heeft de regering misschien plannen met inkomens van ouderen? Moeten zij gaan bijklussen? Wij hopen dat de staatssecretaris deze zorgen met zijn antwoord op onze vragen kan wegnemen.

De minister wil kinderopvangcentra in bejaardentehuizen gaan vestigen. Opvang voor kinderen van personeel en anderen in geschikte aparte ruimten in of bij een verzorgingshuis met deskundig en vitaal personeel kan zeker bijdragen tot een levendige en plezierige omgeving, voor ouderen en voor anderen. Daar is al ervaring mee opgedaan. In verschillende verzorgingshuizen zijn al kindercentra. Wij kunnen op die ervaring voortbouwen. Dat is een goed idee, maar D66 vindt dat bewoners van verzorgingshuizen niet voor kinderen kunnen zorgen. Zij zijn 80 of 90! Ze kunnen haast niet voor zichzelf zorgen, laat staan voor een kind. Je moet geen eisen aan hen stellen. Natuurlijk, het contact kan zowel voor de kinderen als voor de ouderen plezierig zijn, maar een volwassene moet voor de zorg verantwoordelijk zijn. Hoe denkt de staatssecretaris daarover?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Geen, het knipperende lampje heeft in deze zaal enige betekenis.

Mevrouw **Van Geen** (D66): Dat had ik niet gezien.

De **voorzitter**: U kunt nog kort een vraag stellen.

Mevrouw **Van Geen** (D66): Minister Heinsbroek wil snijden in de eisen rond kwaliteit en groepsomvang. Daar zien wij niks in. D66 vindt de kwaliteit van de kinderopvang erg belangrijk. Daar hebben wij tien jaar aan gewerkt en die is nu goed geregeld. Er is een opleiding van vier jaar waarin ook aandacht wordt besteed aan waarden en normen. In Nederland wordt toezicht gehouden op scholen en winkels. Zelfs voor fietsbanden bestaat een kwaliteitsstelsel. En dan niet voor kinderopvang? Hoe wil de staatssecretaris de kwaliteit van de kinderopvang blijven garanderen? Welke prioriteiten stelt hij daarbij?

Mijn andere vragen zout ik nog even op.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan staatssecretaris Phoa, die voor de eerste keer in de Kamer het woord voert en die ik daartoe welkom heet.

□

Staatssecretaris **Phoa**: Voorzitter. Mijn motto is "it takes two to tango". Deze keer lag het initiatief bij de vrouw en dat hoort ook zo bij emancipatie, in dit geval bij familie zaken.

Voor het kabinet zijn kinderen en kinderopvang belangrijk. Dat blijkt onder andere uit de invalshoek van de levensloopregeling en uit het feit dat het kabinet inzet op 10.000 extra plaatsen voor kinderopvang, dus bovenop de 70.000 plaatsen die de laatste paar jaar, in de periode van Annelies Verstand en Margo Vliegthart, zijn gerealiseerd. Dat minister Heinsbroek aandacht vraagt voor de wachtlijsten inzake de kinderopvang vind ik uitermate terecht en voortvarend. Natuurlijk zal hij daarvoor geen beleid voeren; daarvoor moet ik primair de voorstellen doen aan het kabinet. Die worden ook aan de Kamer kenbaar gemaakt, beter nog, die zijn al bij de Kamer. De vragenronde over de WBK is al geopend. De Kamer heeft tot 17 oktober gelegenheid om schriftelijk vragen te stellen.

Het kabinet hanteert de invalshoek dat de primaire verantwoordelijkheid voor de opvang en opvoeding van